

Ljubljana, dne 21.april 2020

OBRAVNAVA IN TESTIRANJE ZAPOSLENIH IN STANOVALCEV V SOCIALNOVARSTVENIH in VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNIH ZAVODIH (ZAVODIH)

ZAPOSLENI V ZAVODIH (zdravstveni delavci in zaposleni na področju oskrbe)

Zaposlene je potrebno stalno opozarjati na spremljanje zdravstvenega stanja in hitro prepoznavanje suma na okužbo.

V primeru kakršnihkoli znakov akutne okužbe dihal ali drugih znakov in suma na okužbo ali glede na epidemiološko situacijo v družini, se mora zaposleni takoj izolirati in o tem obvestiti odgovorno osebo v zavodu, ter se posvetovati s svojim zdravnikom.

Bolezen COVID-19 lahko poteka tudi z blagimi, neznačilnimi prehladnimi znaki (zamašen nos, prebavne težave, nenadne izgube vonja, okusa glavobol, bolečine v žrelu, občutek težkih nog, utrujenost, motnje okusa), ali z bolj izrazitimi znaki kot so vročina, kašelj in težko dihanje.

TESTIRANJE ZAPOSLENIH

1. Zdravstveni delavec in drugi zaposleni v zavodih z akutno okužbo dihal z ali brez vročine, ne glede na to ali potrebuje hospitalizacijo ali ne, **se testira** zaradi preprečevanja širjenja okužbe v DSO.

1.1. Pozitivni zaposleni z znaki akutne okužbe dihal mora biti odstranjen iz delovnega procesa za čas bolezni **in 14 dni** po umiritvi simptomov in znakov bolezni. Po preteku tega obdobju se izvede ponovno testiranje na okužbo s SARS-CoV-2;

- v primeru **negativnega rezultata** se po najmanj 24 urah opravi še en test in če je tudi ta negativen, se vrne v delovni proces.
- če je **izvid pozitiven**, delavec ostane v izolaciji še 7 dni in se po preteku 7 dni ponovno testira. Če je rezultat negativen, se po najmanj 24 urah opravi še en test. V delovni proces se zaposleni lahko vrne, če sta oba odvzeta brisa negativna. Če je kateri od obeh brisov pozitiven, se nadaljuje po istem postopku (še 7 dni izolacije, nato dva brisa v razmaku najmanj 24 ur) do dvakrat negativnega testa v razmaku najmanj 24 ur.

1.2. Negativni zaposleni (izhodiščni test) z znaki akutne okužbe dihal in/ali vročino, ostane v izolaciji do ozdravitve + 3 dni. Ko je 3 dni asimptomatski, se ga ponovno testira in če je test negativen, se lahko vrne v delovni proces.

Če je rezultat testa pozitiven, se ga obravnava po postopku 1.1.

2. Zaposleni brez kliničnih znakov (asimptomatski), ki je bil naključno testiran in je test **pozitiven**, se odstrani iz delovnega procesa za obdobje 14 dni od pozitivnega brisa.

2.1. Če se v 14 dneh **ne pojavijo** znaki/simptomi okužbe s COVID-19, se zaposlenega po preteku 14 dni ponovno testira.

- V primeru **dveh negativnih rezultatov** v razmaku najmanj 24 ur, se zaposleni lahko vrne na delo.

- V primeru **pozitivnega rezultata** zaposleni ostane v izolaciji še 7 dni in se po preteku 7 dni ponovno testira. Če je rezultat negativen, se po najmanj 24 urah opravi še en test. V delovni proces se zaposleni lahko vrne, če sta oba odvzeta brisa negativna. Če je kateri od obeh brisov pozitiven, se nadaljuje po istem postopku (še 7 dni izolacije, nato dva brisa v razmaku najmanj 24 ur) do dvakrat negativnega testa v razmaku najmanj 24 ur.

2.2. Če se v obdobju 14 dni **pojavi** znaki/simptomi okužbe, se ukrepa kot pri pozitivnih zaposlenih z akutno okužbo dihal (alineja 1.1.).

3. V primeru **tesnega tveganega stika zaposlenega z bolnikom s potrjenim COVID-19** brez uporabe osebne varovalne opreme (OVO), ali tesnega stika s potrjenim COVID-19 v domačem okolju, se zaposlenega odstrani iz delovnih procesov, pri katerih bi se bolezen lahko prenesla na stanovalce in sodelavce, za obdobje 7 dni. Obliko odsotnosti dogovorita delavec in delodajalec.

3.1. Če se v 7 dneh izolacije **ne pojavijo** znaki/simptomi okužbe s COVID-19, se testiranje priporoča po preteku 7. dneva od tveganega stika;

- v primeru **negativnega rezultata** se v razmaku najmanj 24 ur opravi še en test in če je tudi ta negativen, se zaposleni vrne v delovni proces.
- če je **izvid pozitiven**, se zaposlenega obravnava po postopku za pozitivne zaposlene brez kliničnih znakov (alineja 2.).

3.2. Če se v 7 dneh izolacije **pojavi** znaki/simptomi okužbe s COVID-19, se ukrepa kot pri zaposlenih z akutno okužbo dihal (alineja 1.).

STANOVALCI

Tudi pri stanovalcih v zavodih je pomembno hitro prepoznavanje in obravnava obolelih.

Spremljajte bolezenske znake okužbe dihal: vročina, kašelj, sprememba kašlja, oteženo dihanje ali druge nespecifične spremembe zdravstvenega stanja.

Bodite pozorni na pojav vročine, izvajajte dnevno merjenje temperature pri vseh.

Tudi pri novo sprejetih ali premeščenih uporabnikih bodite pozorni na te bolezenske znake.

Uporabnike, ki to zmorejo, prosite, da ob pojavu vročine, kašlja, težkega dihanja ali drugih bolezenskih znakov takoj obvestijo osebje in uporabljajo kirurško masko.

Če se pojavi povišana telesna temperatura ali simptomi/znaki okužbe dihal, takoj začnite z izvajanjem ustaljenih postopkov za obvladovanje in preprečevanje okužb.

O dogodku takoj obvestite odgovornega (domskega) zdravnika, v primeru njegove odsotnosti nadomestnega ali urgentnega zdravnika, in območno epidemiološko službo. Zdravnik oceni zdravstveno stanje obolelega in ukrepa po algoritmu.

TESTIRANJE STANOVALCEV

4. Testiranje se priporoča pri **vseh stanovalcih v zavodih z znaki in/ali simptomi akutne okužbe dihal** in/ali novonastalo vročino, ne glede na to, ali bo stanovalec napoten na bolnišnično zdravljenje

ali bo ostal na zdravljenju v DSO/SVZ ali na paliativni oskrbi v DSO. V kolikor je oskrbovanec zelo sumljiv za COVID, poleg brisa nazofarinksa odvezamemo tudi aspirat traheje ali sputum.

Stanovalca se ob pojavu bolezenskih znakov do čakanja rezultatov takoj premesti v izolacijo (siva cona):

- Izjema so lahko stanovalci, pri katerih se pojavi **povišana telesna temperatura**, brez znakov akutne okužbe dihal in brez epidemiološke povezave, ter je pojav vročine možno razložiti z **drugim jasnim vzrokom** (npr. uroinfekt, okužbe kože in podkožja, osnovna bolezen...). Testiranje na okužbo s SARS-CoV-2 se iz vidika čimprejšnjega zaznavanja in preprečevanja širjenja bolezni priporoča tudi pri teh stanovalcih. Ti stanovalci lahko do prejema rezultatov testiranja ostanejo v svoji sobi in se jih v primeru pozitivnega rezultata premesti direktno v rdečo cono.
- V primeru pojava **suma na COVID-19 v stanovanjskih skupnostih ali varovanih oddelkov** se priporoča, da se vsi stanovalci skupnosti kohortno izolirajo. V primeru potrditve suma pri obolem, se obolelo osebo odstrani iz skupnosti, ostali stanovalci v skupnosti se obravnavajo po protokolu za asimptomatske stanovalce DSO/SVZ, ki so bili tesnem stiku s potrjenim primerom COVID-19 (alineja 2.). Celotno skupnost se opredeli kot sivo cono.

4.1. V primeru **pozitivnega rezultata** na SARS-CoV-2 pri stanovalcu z znaki/simptomi akutne okužbe dihal se odredi takojšnja izolacija ali kohortna izolacija (rdeča cona).

4.2. V primeru **negativnega izvida** na SARS-CoV-2 pri stanovalcu z znaki/simptomi akutne okužbe dihal se stanovalca zadrži v sivi coni še toliko časa, da simptomi izzvenijo in je brez simptomov vsaj 3 dni. Potem se ga ponovno testira:

- V kolikor je rezultat testa **negativen**, se stanovalca vrne nazaj v bivalno enoto, iz katere je prišel.
- Če je rezultat testa **pozitiven**, se odredi takojšnja izolacija ali kohortna izolacija (rdeča cona).

5. Asimptomatske stanovalce DSO/SVZ se testira, če so bili v **tesnem stiku s potrjenim primerom COVID-19** (npr. bivanje v isti sobi, stanovanjske skupnosti). Testiranje se opravi takoj po tveganem stiku.

5.1. V primeru **pozitivnega** rezultata stanovalca premestimo v izolacijo ali kohortno izolacijo (rdeča cona).

5.2. V primeru **negativnega** rezultata stanovalca premestimo v enoposteljno sobo v sivo cono. Stanovalec ostane izoliran v sobi. 7 dni se ga pozorno spremlja in nato ponovno testira:

- Če je test po preteku 7 dni negativen, se stanovalec vrne v svojo sobo ali stanovanjsko skupnost in se ga pojmuje kot negativnega.
- Če je rezultat testa po 7 dneh pozitiven, stanovalca premestimo v izolacijo ali kohortno izolacijo (rdeča cona).
- Če se v vmesnem času pojavijo znaki/simptomi akutne okužbe dihal, stanovalca obravnavamo po postopku za stanovalce z znaki/simptomi akutne okužbe dihal (alineja 1.).

6. Ponovno testiranje stanovalcev v DSO/SVZ, dokler so v izolaciji ali kohortni izolaciji, ni smiselno.

7. Pred premestitvijo iz izolacije nazaj v sobo ali v stanovanjsko skupnost se stanovalce testira

- 14 dni po umiritvi simptomov in znakov bolezni;

- pri asimptomatskih pa po 14 dneh od pozitivnega brisa;
- v primeru **negativnega rezultata** se v razmaku najmanj 24 ur opravi še en test in če je tudi ta negativen, se stanovalca lahko premesti nazaj v njegovo sobo ali v stanovanjsko skupnost.
- če je **izvid pozitiven**, se izolacija podaljša za 7 dni. Po preteku 7 dni se stanovalca ponovno testira. V primeru negativnega rezultata se v razmaku najmanj 24 ur opravi še en test in če je tudi ta negativen, se lahko stanovalec vrne v sobo ali stanovanjsko skupnost. V primeru še vedno pozitivnega rezultata se isti postopek ponavlja na 7 dni do dvakrat negativnega testa v razmaku najmanj 24 ur.

Avtorice: Marta Košir, Alenka Trop Skaza, Tatjana Frelih, Kristina Orožen in Irena Grmek Košnik